

‘Eko-İklim’den izlenimler

İklim krizi, bireyin, toplumun, devletlerin ve uluslararası örgütlerin bu kadar gevşek bir ilgiyle ele almakla yetinebilecekleri bir konu olabilir mi? Bazı olaylar, daha da vahim durumların olabileceğini gösteriyor: Ankara’daki ‘Eko-İklim zirvesi’ de, galiba bunlardan biri. ‘Zirve ve fuar’, gerçekten görölmeye değer bir yerdi. En çok da Guy Debord’un görmesini isterdim.

Akın Atauz

02/04/2022

Ne yazık ki, **Mussorgsky**’nin izlenimleri gibi müthiş şeyler değil, bu izlenimler... İklim değişikliği **Türkiye**’nin de dünyanın da önündeki en önemli sınav. Öyle ki, son on yıllarda dünyanın bütün sorunlarını ve çözümlerini, bu perspektiften görmek ve buna göre değerlendirmek zorundayız. Hemen hemen bireysel veya toplumsal her kararın, iklim değişikliği açısından bir etkisi var ve bu nedenle de, her eylemin öncesindeki bir paragraf gibi duruyor.

Ancak, eğer **iklim değişikliği** ile ilgili durum ve konuları önemsiyorsak bu böyle; eğer önemsemiyorsak, iklim de, diğer konular gibi bir konu. Bazen, konuya keyfimize göre değiniriz-değeriz veya unuturuz. Ya da ciddiye alırsak. Ama **iklim krizi**, bireyin/ toplumun/ devletlerin ve uluslararası örgütlerin bu kadar gevşek bir ilgiyle ele almakla yetinebilecekleri bir konu olabilir mi?

En çok da **Guy Debord**'un görmesini isterdim

Bazı olaylar, daha da vahim durumların olabileceğini gösteriyor: **Ankara**'daki “**Eko-İklim zirvesi**” de, galiba bunlardan biri. “Dünyada bir ilk” [nasıl bir ilk acaba? (gerçi buna inanırım; dünyada kimse böyle bir iddiada bulunmak istemez herhalde)]olduğu söylenen “zirve ve fuar”, gerçekten görülmeye değer bir yerdi. En çok da **Guy Debord**'un görmesini isterdim.

Her ne kadar içinde yaşadığımız çağa alışsak, yadırgadığımız pek çok şeyi zaman içinde yavaş yavaş kanıksasak da **iklim değişikliği temasıyla böyle bir şovun yapılmasına**, dahası, bu şovun yapılmasından pek çok övünme payı çıkartılmasına, bunu başarmış olmakla pek çok kurumun ve kişinin övünçle göğsünü şişiriyor olmasına şaşkırmamak, yine de elde değil.

Çelişkiler/ tutarsızlıklar, bir araya gelmeyeceklerin beraberliği, hiç olmamış şeylerin olmuş gibi kabul edilmesi/ ya da gösterilmesi (“gençlik artık iklim davasına sahip çıkmıştır” vb.) ya da olmuş şeylerin olmamış gibi sunulmasından, (ekolojiyle bunca yıldır özveriyle uğraşmış olanların hiç görülmemiş olması vb.) başlayarak pek çok şey...

Debord, **Gösteri Çağı** kitabını 1960'lı yılların ortasında yazdı. Şimdi, post modern çağda ve hakikat sonrasında yaşadığımıza göre, ne gerçek ne de hakikat konularında kaygılanmak durumunda değiliz artık. Her şeyin, son derece göstermelik, yapay ve yüzeysel, renkli ve popüler ve çok parlak/ göz kamaştırıcı olması, bol enerji israfı ve bol terör korkusuyla yapılıyor olması, gösteriş için bir (bakan yardımcısı diyeceğim ama gerçekte bakan da yok zaten) üst bürokratin korumalar ve diğer üst bürokratlar filosuyla, bir kilometre bisiklet pedalına basarak gelmesi, megafonlar ve mikrofonlar, her şey ama her şey, sanki **iklim değişikliğinin sahiciliğini alay konusu haline getirme yarışmasının sahne alanları** gibi geçiyor gözünüzün önünden; her kurum PR yapmak istiyor. Ama ne var bunda?

Birçok kentin **İklim Değişikliği Eylem Planları** var. (Neden bu belgeler “plan” değil de “Eylem Planı”? Bu terimlerin bir tanımı olduğunu zannettiğim için, bunu da anlayabiliyor değilim.) Bu planların hepsini iyi incelemiş olduğumu söyleyemesem de, Ankara **İDEP**'i biliyorum. İlk okuduğumda düş kırıklıkları olsa da, tekrar okumalarımda, bir “**ilk plan**

taslağı” olduğunu düşünmeye başladığımdan beri, giderek, benimsenmesi hatta güçlü bir biçimde benimsenmesi gereken bir doküman olduğunu, düşünmeye başladım.

Ticaret Odası’nda iklim şovu

Belki “Eko-İklim zirvesini” de, giderek kabul edilebilecek gibi bulmaya başlayacağım, bilmiyorum. Önce bu “zirvenin” bendeki imgesiyle başlayıp, sonra da, çoğu kez yaptığımız gibi bazı olumlu şeyler bulmaya/ yakalamaya uğraşmaya, bu konuda da **“telafi edici adımlar”** aramaya koyulabiliriz. Ama önce imge: Hani normal olarak, ne güzel/ ne de çirkin demeye gerek olmayacak bir haldeyken, azıcık makyajla/ yapay bir güzellik gayretiyle boyanmaya başlayan, ama ölçüyü kaçırdığı için/ aşırı boyayla, yağlı bir maskeye dönüşmüş ve bu nedenle kendisini çirkinleştirmiş/ gülünçleştirmiş olanlara rastlarız ya, **Ticaret Odası’ndaki iklim şovu** da, benim için tam böyleydi...

Konuşmalar, bir TV popüler kültürü çağının alışılmış amentülerine göre podyumlanıyor, konuşmacılar **“stand-up”** havasında, (ama çoğu kez türünün gerektirdiği yaratıcılıktan ve içtenlikten çok) klişelerin ve kalıpların/ kalıp-sözlerin bolca serpiştirilmesiyle harmanlarmış, yarısı doğru/ yarısı yanlış, bazen **yarısı kapitalist/ yarısı sosyalist**, ama gerçekte hiçbirisi olmayan bir havada sürüp gidiyordu. Sanki bütün çaba, “entelektüelmiş gibi görünmeyim ama öyleyim, popüler terimleri de ıskalamayayım ve söylediklerim, bir anlamı ve tutarlılığı olmasa da, önemliymiş gibi görünsün/ işitilsin” üzerineydi...

Bürokratik bir dürüstlikle kendilerini tanıtmaya çalışıyorlardı

“Ancak, hiç mi iyi bir şey yoktu?” diye düşündüğümde, evet bazı standalarda yine de, ciddiye alınması gereken çabalar vardı. İçtenliklerini yitirmemişlerdi. Bazı kurumlar da (samimiyetle diyemeyeceğim ama) bürokratik bir dürüstlikle, kendilerini tanıtmaya

alışıyorlardı. Ama hepsi de (kaçınılmaz olarak) gösteri çağının vitrininde olduklarını bildikleri için, bunu “ağdaş” ilgi çekme araçları ya da davranışlarıyla yapıyorlardı. Ama söyledikleri de, büsbütün boş sayılmazdı.

Bir stantta, plastik çöplerden yapılmış elbiseler vardı. Doğrusu elbiseler çirkindi ama güzel olması çabası da zaten yoktu. Ayrıca stanttaki her şey, kaba ve estetik çabadan oldukça uzaktı. Ama pn ne kadar çok olduğu göze çarpıyordu. Belki diye düşündüm, bir tiyatro tekniği olarak “**kaba-güldürü/ grotesk**” bir yaklaşım, yerine göre nasıl kullanırsa, giyim-moda kapsamına da, böyle yaklaşarak bir söz/ ifade biçimi aranmaktadır?

Derken, giysilerin tasarımcısı geldi ve “estetik bir çaba göstermediğini, sadece etrafa satığımız plastik çöpler üzerinde düşünülmesini istediğini” söyledi. Olabilir, ama daha önce düşünmediğimiz ne düşünebiliriz ki? Yeni bir şey var mı, buradan ıkartabileceğimiz? Bilmiyorum.

Dev ekranlarda çarpıcı imgelerin akışı...

şaşırtıcı olan şeylerden biri de “zirve-fuarın” kalabalıklığıydı. Çok sayıda insan gelmişti. Evet bakıldığında, orta yaşın üstü ve kravatlı bürokrat erkek bolluğu vardı, ama daha genç olanlar, hatta çocuklar da vardı. Bu kadar insanın gelmiş olması, düşündürücü elbet... Büyük alanda elektrikli bisikletlere, scooter’lere binen gençler/ çocuklar, her köşede ama özellikle **TOGG**’un önünde fotoğraf ektirenler, yiyecek-içecek ikramları ve stantları... **ok büyük/ dev ekranlarda çarpıcı imgelerin akışı...**

TOGG’un “yerli ve milli” otomobili, Eko İklım Fuarı’nda ilk kez izleyenlere tanıtıldı.

Curcuna veya panayır havası... Fena değil bunlar, ama acaba bunlardan iklim değişikliğine dair bir şey/ bir anlam çıkıyor mu? Çıkıyorsa, klişelerin, sığığın ötesine geçebilen bir şey var mı? Bunu da bilmiyorum, ama olabileceği konusunda kuşkuluyum. Aşırı boyanmış ve kendisinin maskarası olmuş, grotesk bir çehre

Peki, yeniden soruya dönelim, çıkartabileceğimiz bir düşünce/ ilgiye değer hiç mi bir şey yoktu burada? Üzerinde biraz daha düşünmek ve konuya tekrar dönmek gerekiyor. Belki soru, şu olabilir: **OSTİM** patronları ve emekçileri, diğer esnaf, küçük tüccar ve ekolojiyle ilgili olmayan sıradan kentli/ Ankaralı insanlar, yani sadece, yaşamın olağan üretim/ yeniden üretim halleriyle ilgilenenler... Normal insanlar, iklim değişikliğinin problemleriyle nasıl ilgilenecekler, ne olacak da ilgilenecekler ve bu ilginin çökmekte olan ekolojik değerlerin düzelebilmesiyle ilişkilenmesi nasıl olacak?

Aklımda şimdilik kalan, sadece, aşırı boyanmış ve kendisinin maskarası olmuş, grotesk bir çehre...

Ankara'nın iklim değişikliğine hazırlanırken sunmuş olduğu çehre...

Akın Atauz